

METODOLOGIA

de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis al energiei electrice

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis al energiei electrice (în continuare Metodologie) stabilește modul de calcul a tarifelor pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis prestat de către operatorii sistemelor de distribuție închise, și anume:

- a) modul de determinare a tarifelor pentru operarea sistemului de distribuție închis;
- b) modul de determinare a costului energiei electrice livrate utilizatorilor sistemului de distribuție închis;
- c) structura și modul de determinare a cheltuielilor justificate, necesare pentru exploatarea și întreținerea sistemului de distribuție închis;
- d) modul de determinare a cheltuielilor necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în sistemul de distribuție închis;
- e) metoda de calculare a profitului de la prestarea activității autorizate în cazul operatorilor sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător.

2. Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis este de tip binom și constă din două componente tarifare:

- a) prețul pentru energia electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis, lei/kWh;
- b) tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis, lei/kW.

Prețul pentru energia electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis este prețul de procurare a energiei electrice achitat de către operatorul sistemului de distribuție închis furnizorului cu care are încheiat contract de furnizare a energiei electrice.

3. Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis se stabilește în baza prezentei metodologii de către fiecare operator al sistemului de distribuție închis, autorizat în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică, pentru sistemul de distribuție închis pe care îl exploatează.

4. În sensul prezentei Metodologii se aplică noțiunile definite în Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică.

Secțiunea 2

DETERMINAREA TARIFULUI

5. Venitul operatorului sistemului de distribuție închis ce urmează a fi obținut în legătură cu alimentarea cu energie electrică a utilizatorilor sistemului de distribuție închis în anul “n” (V_{sdi}) se determină reieșind din cantitatea de energie electrică livrată (consumată) utilizatorilor sistemului de distribuție închis precum și din puterea electrică contractată de către utilizatorii sistemului de distribuție închis, conform formulei:

$$V_n = EL_n \times TFC + \sum PC_n * 12 \times TP_n, (1)$$

unde:

EL_n – cantitatea de energie electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis în anul „ n ”, kWh;

TFC – prețul de procurare a energiei electrice achitat furnizorului de către operatorul sistemului de distribuție închis în anul „ n ”, lei/kWh;

PC_n – puterea electrică contractată de către utilizatorii sistemului de distribuție închis la locurile de consum în anul „ n ”, kW;

TP_n – tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis în anul „ n ”, lei/kW/lună.

6. Tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis se determină în baza formulei:

$$TP_n = \frac{CO_n + CE_n + R_n}{PT_n \times 12}, \quad (2)$$

unde:

CO_n – cheltuielile justificate ale operatorului sistemului de distribuție închis necesare pentru exploatarea și întreținerea sistemului de distribuție închis, precum și pentru livrarea energiei electrice utilizatorilor prin sistemul de distribuție închis în anul „ n ”;

CE_n – cheltuielile necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în sistemul de distribuție închis în anul „ n ”;

R_n – profitul anului „ n ” al operatorului sistemului de distribuție închis de la desfășurarea activității autorizate. Profitul se calculează numai pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător.

PT_n – Puterea maximă permisă, indicată în actul de delimitare, încheiat în legătură cu racordarea sistemului de distribuție închis la rețeaua electrică de distribuție sau de transport, kW. În cazul în care valoarea cumulată a puterilor electrice contractate de către toți utilizatorii sistemului de distribuție închis ($\sum PC_n$) este mai mare decât puterea maximă permisă PT_n , în calcule se va utiliza valoarea $\sum PC_n$.

Secțiunea 3 **DETERMINAREA CHELTUIELILOR,** **CARE SE INCLUD ÎN STRUCTURA TARIFULUI**

7. Cheltuielile justificate (CO_n) ale operatorului sistemului distribuție închis în anul „ n ” sunt constituite din:

- a) cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor (CAI_n);
- b) cheltuielile materiale (CM_n);
- c) cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului de distribuție închis ($CÎE_n$);
- d) cheltuielile de distribuție și administrative (CDA_n).

În așa mod:

$$CO_n = CAI_n + CM_n + CÎE_n + CDA_n, \quad (3).$$

8. Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor (CAI_n) utilizate de operatorul sistemului de distribuție închis în legătură cu activitatea autorizată desfășurată în anul „ n ” se determină conform formulei:

$$CAI_n = \sum_{i=1}^k \frac{VI_{in}}{DV_i}, \quad (4)$$

unde:

VI_{in} – costul de intrare al imobilizărilor de categoria „i” în anul „n”. La calcularea amortizării imobilizărilor în costul de intrare a activelor nu se include valoarea imobilizărilor conservate, aflate în curs de execuție, date în locațiune, imobilizărilor finanțate din donații, transmise operatorului sistemului de distribuție închis cu titlu gratuit sau la deservire tehnică, neutilizate în activitatea autorizată, a obiectelor locative, de menire social–culturală și altor imobilizări care nu sunt destinate activității autorizate desfășurate de operatorul sistemului de distribuție închis, imobilizări finanțate de la bugetele de stat și locale, de agenți economici sau de către utilizatorii sistemului de distribuție închis.

DV_i - durata de utilizare a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile de categoria „i”, care nu poate fi mai mică decât durata indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003. Grupele de categorii „i” se formează prin gruparea imobilizărilor corporale și necorporale cu durată de utilizare identică.

9. Cheltuielile materiale (CM_n) cuprind cheltuielile legate de procurarea materialelor, pieselor de schimb, combustibilului, carburanților, lubrifianților, și altor resurse materiale necesare pentru asigurarea procesului tehnologic, întreținerea, exploatarea și reparația sistemului de distribuție închis. Cheltuielile materiale se determină de operatorul sistemului de distribuție închis reieșind din cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de consum și a analizei materialelor, pieselor de schimb, aparatelor, instrumentelor și a mijloacelor de protecție personală utilizate în anul precedent ($n-1$), pentru întreținerea și pentru exploatarea sistemului de distribuție închis și reieșind din prețurile minime de pe piață.

10. Cheltuielile de exploatare și întreținere a sistemului de distribuție închis (CIE_n) includ: cheltuielile legate de retribuirea muncii și cheltuielile legate de contribuțiile pentru asigurările sociale și cele medicale ale personalului antrenat nemijlocit în deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația sistemului de distribuție închis precum și plățile pentru serviciile prestate de terțe părți pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația sistemului de distribuție închis. Cheltuielile de întreținere și exploatare se determină de operatorul sistemului de distribuție închis în baza devizelor de cheltuieli aprobate, prețurilor pe piață, și contractelor încheiate cu terțe părți pentru efectuarea lucrărilor sus-menționate.

11. Cheltuielile de distribuție și administrative (CDA_n) se determină de operatorul sistemului de distribuție închis și cuprind cheltuielile aferente controlului echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale și citirii lunare a echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale, instalate la punctele de delimitare cu instalațiile electrice ale utilizatorilor sistemului de distribuție închis, cheltuielile privind facturarea utilizatorilor, precum și taxele și impozitele achitate nemijlocit pentru desfășurarea activității autorizate.

12. Cheltuielile necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în sistemul de distribuție închis în anul „n” se determină conform formulei:

$$CE_n = CTE_j \times TFC, \quad (5)$$

unde:

CTE_j – consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în sistemul de distribuție închis în anul „n”. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în fiecare an „n” se determină de operatorul sistemului de distribuție închis în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind calcularea pierderilor de energie electrică activă și reactivă în elementele de rețea aflate la balanța consumatorului,

aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 246 din 02 mai 2007. Valoarea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în anul „n”, admisă în calculul tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis pentru anul respectiv nu poate fi mai mare decât valoarea efectivă a consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică, înregistrată în anul precedent.

Secțiunea 4 DETERMINAREA PROFITULUI

13. Profitul anului „n” al operatorului sistemului de distribuție închis de la desfășurarea activității autorizate se determină conform formulei:

$$R_n = VNA_n \times R_r / 100, \quad (6)$$

unde:

VNA_n – valoarea netă în anul „n” a immobilizărilor utilizate de operatorul sistemului de distribuție închis în legătură cu activitatea autorizată. Această valoare se determină ca diferența dintre costul de intrare și amortizarea acestor immobilizări acumulată până la începutul anului „n”:

$$VNA_n = VIA_n - UA_{n-1}, \quad (7)$$

unde:

VIA_n – costul de intrare al immobilizărilor, date în exploatare până la începutul anului „n”;

UA_{n-1} – amortizarea immobilizărilor acumulată din perioada de dare în exploatare până la începutul anului „n”.

R_r – marja de profit, care nu va depăși 5% pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător, iar pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care nu desfășoară activitatea de întreprinzător aceasta constituie 0%.

Secțiunea 5. PREVEDERI SPECIALE

14. Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis se determină și se aplică de către operatorul sistemului de distribuție închis.

15. La solicitarea unuia dintre utilizatorii sistemului de distribuție închis, Agenția verifică dacă tariful aplicat de operatorul sistemului de distribuție închis corespunde principiilor stabilite în prezenta Metodologie, iar operatorul sistemului de distribuție închis prezintă Agenției toate documentele necesare acesteia pentru verificarea respectării de către operator a prezentei Metodologii. În cazul în care Agenția constată că tariful respectiv include mai multe costuri decât cele stabilite în Metodologie, aceasta va aproba prin hotărâre tariful care trebuie să fie aplicat de operatorul sistemului de distribuție închis în raport cu utilizatorii sistemului său ținând cont, după caz, de costurile specifice de distribuție a energiei electrice suportate de către titularii de licență pentru distribuția energiei electrice.

16. În cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis încheie contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales, operatorul sistemului de distribuție închis va aplica în raport cu utilizatorul respectiv doar tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis, determinat conform pct. 6 din prezenta Metodologie.